

HRUŠKA & Co.
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
ATTORNEYS AT LAW

TÁBORSKÁ 619, 140 00 PRAHA 4
TEL. +420 241 404 199, +420 241 401 128 FAX +420 241 409 142
E-MAIL: hruska@ak.cz

V Praze, dne 29.10.2018

Nová povinnost evidovat skutečné majitele právnických osob

Vážení klienti a přátelé,

dovolte mi, abych Vás informoval o novele zákona č. 304/2013 Sb. o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále též jen „ZVR“), provedenou zákonem č. 368/2016 Sb. (dále též jen „Novela“), který v reakci na legislativu EU zavedl s účinností ke dni 1.1.2018 **povinnost zapsat údaje o skutečném majiteli právnických osob** do nově zřízené Evidence údajů o skutečném majiteli právnických osob a svěřenských fondů (dále jen „Evidence“).

Jedná se o další opatření zejména proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

Kdo tuto povinnost má, lhůty ke splnění, poplatky

Povinnost evidovat údaje o skutečném majiteli v Evidence se vztahuje na všechny právnické osoby zapsané ve veřejném rejstříku a na svěřenské fondy; dopadá tedy mj. na všechny typy obchodních společností (akciová společnost, společnost s ručením omezeným, komanditní společnost, veřejná obchodní společnost), jakož i další právnické osoby, které se zapisují do veřejných rejstřících (například spolky, ústavy, SVJ).

Právnické osoby zapsané do obchodního rejstříku (obchodní korporace) musí zapsat svého skutečného majitele do 1. ledna 2019; ostatní právnické osoby zapsané do dalších veřejných rejstřících (spolky, ústavy apod.) včetně svěřenských fondů zapsaných do evidence svěřenských fondů pak musí svého skutečného majitele zapsat do 1. ledna 2021.

Soudní poplatek za zápis do Evidence činí 1.000,- Kč, avšak pokud právnická osoba zapsaná do obchodního rejstříku (typicky tedy obchodní společnost) podá návrh na zápis údajů do Evidence do 31.12.2018, bude od poplatku osvobozena. Ostatní právnické osoby budou od soudního poplatku osvobozeny i po uplynutí tohoto data.

Skutečný majitel

Definice skutečného majitele je obsažena v ustanovení § 4 odst. 4 Zákona 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „ZVTČ“), kterému se lidově říká zákon proti praní špinavých peněz, a je následující:

Skutečným majitelem se rozumí **fyzická osoba**, která má fakticky nebo právně možnost vykonávat přímo nebo nepřímo rozhodující vliv v právnické osobě, ve svěřenském fondu nebo v jiném právním uspořádání bez právní osobnosti. Má se za to, že při splnění podmínek podle předchozí věty skutečným majitelem je

a) u obchodní korporace fyzická osoba,

1. která sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě disponuje více než 25 % hlasovacích práv této obchodní korporace nebo má podíl na základním kapitálu větší než 25 %,
2. která sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě ovládá osobu uvedenou v předchozím bodě 1,
3. která má být příjemcem alespoň 25 % zisku této obchodní korporace, nebo
4. která je členem statutárního orgánu, zástupcem právnické osoby v tomto orgánu anebo v postavení obdobném postavení člena statutárního orgánu, není-li skutečný majitel nebo nelze-li jej určit podle předchozích bodů 1 až 3,

b) u spolku, obecně prospěšné společnosti, společenství vlastníků jednotek, církve, náboženské společnosti nebo jiné právnické osoby podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností fyzická osoba,

1. která disponuje více než 25 % jejich hlasovacích práv,
2. která má být příjemcem alespoň 25 % z jí rozdělovaných prostředků, nebo
3. která je členem statutárního orgánu, zástupcem právnické osoby v tomto orgánu anebo v postavení obdobném postavení člena statutárního orgánu, není-li skutečný majitel nebo nelze-li jej určit podle předchozího bodu 1 nebo 2,

c) u nadace, ústavu, nadačního fondu, svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti fyzická osoba nebo skutečný majitel právnické osoby, která je v postavení

1. zakladatele,
2. svěřenského správce,
3. obmyšleného,
4. osoby, v jejímž zájmu byla založena nebo působí nadace, ústav, nadační fond, svěřenský fond nebo jiné uspořádání bez právní osobnosti, není-li určen obmyšlený, a
5. osoby oprávněné k výkonu dohledu nad správou nadace, ústavu, nadačního fondu, svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti.

Čili skutečným majitelem je vždy fyzická osoba, člověk. Za skutečného majitele lze obecně označit toho, kdo již nemá nikoho dalšího nad sebou a kdo zásadním způsobem řídí činnost právnické osoby, a/nebo z její činnosti profituje. Skutečným majitelem tak typicky je ten, kdo vlastní významný podíl na entitě nebo je příjemcem významného podílu jejich výnosů (např. fyzická osoba či osoby figurující na konci případné vlastnické struktury).

Někdy může být problém nalézt skutečného majitele, někdy taková osoba neexistuje, pak se zapíše jako skutečný majitel člen statutárního orgánu dané právnické osoby (nebo zástupce právnické osoby, která je členem statutárního orgánu při výkonu funkce v dané osobě, anebo osoba v postavení obdobném postavení člena statutárního orgánu).

Příkladem obchodní korporace, u které obvykle nelze zjistit skutečného majitele či skutečného majitele vůbec nemá, může být typicky kótovaná akciová společnost s rozptýlenou akcionářskou strukturou nebo bytové družstvo s vysokým počtem členů.

Návrh na zápis, údaje zapisované do Evidence, podklady k prokázání skutečného majitele

Návrh na zápis údajů o skutečném majiteli do Evidence musí podat dotčená právnická osoba (nikoli tedy její skutečný majitel), a to jedinečně na jednotném inteligentním formuláři, a to k příslušnému rejstříkovému soudu, který vede rejstřík, v němž je tato právnická osoba zapsána. O zápis údajů do Evidence lze požádat i notáře.

Do Evidence se zapisují tyto údaje o skutečném majiteli:

- (a) jméno a adresa místa pobytu (popř. také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu),
- (b) datum narození a rodné číslo (bylo-li přiděleno),
- (c) státní příslušnost a
- (d) údaj o
  - podílu na hlasovacích právech, zakládá-li se postavení skutečného majitele na přímé účasti v právnické osobě,
  - podílu na rozdělovaných prostředcích, zakládá-li se postavení skutečného majitele na tom, že je jejich příjemcem, anebo
  - jiné skutečnosti, je-li postavení skutečného majitele založeno jinak.

K návrhu je třeba doložit podklady k prokázání skutečného majitele, které jsou v zásadě dvojí:

- a) doklady o **totožnosti** skutečných majitelů, jejichž totožnost nelze ověřit z tuzemského registru obyvatel - v takovém případě bude třeba doložit výpis z registru obyvatel nebo odpovídající doklad státu, jehož je skutečný majitel občanem;
- b) doklady o **postavení** fyzické osoby jako skutečného majitele; nikde však není stanoven konkrétní výčet takových listin; soud jejich obsah ani nezkontroluje. Často bude pozice skutečného majitele zřejmá ze zápisu ve veřejném rejstříku či ze zakladatelského právního jednání právnické osoby. Taktéž může být postavení skutečného majitele doloženo např. seznamem akcionářů, dohodou akcionářů, prohlášením skutečného majitele či toliko prohlášením dané právnické osoby. V praxi bude záležet na rejstříkovém soudu, co uzná jako dokument prokazující skutečného vlastníka. Pokud by rejstříkový soud vyhodnotil podklady k prokázání skutečného vlastníka jako nedostatečné, přísluší mu právo vyzvat právnickou osobu, aby vytčené nedostatky odstranila.

Sankce za nesplnění povinnosti

Za nesplnění diskutované povinnosti zapsat údaje o skutečném majiteli do Evidence není zatím stanovena žádná přímá sankce, nicméně nesplnění může vyústit mj. ve zvýšené riziko kontrol prováděných v souvislosti se zákonem o praní špinavých peněz, eventuálně i v rozpor se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění, podle kterého může při nedoložení údajů o skutečném vlastníkovi dojít dokonce i k vyloučení účastníka (právnické osoby) ze zadávacího řízení.

Charakter Evidence

Evidence je vedena rejstříkovými soudy. Evidence je zcela neveřejná. Nelze do ní tedy obecně nahlížet, ani v ní vyhledávat. Evidence je v současnosti určena pro užití zákonem vymezenými osobami a orgány v souvislosti s jejich zákonnými povinnostmi (orgány činné v trestním řízení, Finanční analytický úřad, apod.). Zapsaná osoba může získat ve vztahu k jí zapsaným údajům o skutečném majiteli výpis z evidence skutečných majitelů. Částečný výpis z evidence skutečných majitelů pak může získat ten, kdo prokáže tzv. oprávněný zájem.

V případě, že byste měli k výše uvedené problematice jakékoli dotazy či připomínky, neváhejte se na mne obrátit. Naše kancelář je samozřejmě rovněž připravena být Vám právně nápomocna při plnění diskutované povinnosti.

S pozdravem

JUDr. Filip Hruška
advokát